

Posudek školitele

Životní svět trestankyň v řepském klášteře Kongregace sv. Karla Boromejského (na přelomu 30. a 40. let 20. stol.)

Michaela DOPITOVÁ

Bakalářská práce, FF UK, Praha 2012

Autorka si před sebe postavila poměrně náročný úkol – zmapovat životní svět žen v řepské trestnici na sklonku první republiky (s přesahem do období protektorátu). Cílem jejího výzkumu bylo analyzovat celkové poměry a jejich proměny v ženské trestnici této doby a na tomto pozadí postihnout proměny vězeňství v polovině 20. století. Již na úvod je třeba zmínit, že se jí podařilo poskytnout velmi plastický obraz: nezůstala jen u statistických dat a obecných charakteristik, nýbrž pronikla ke každodennímu životu trestankyň – jejich vzájemným vztahům, hierarchiím, vyjednávání a také efektivitě nápravných metod.

Autorka se daným tématem zabývala přes dva roky – komplexnost zpracování tak odpovídá systematičnosti jejího zájmu o téma. Kromě badatelsky poctivého přístupu jsem na její práci rovněž oceňoval citlivost v přístupu k životnímu světu trestankyň: ve výsledném textu se autorce podařilo načrtnout velmi přesvědčivý obraz jejich životního světa mimo stigmatizace nebo ospravedlnění. Autorce nešlo o hodnotové soudy, nýbrž o rekonstrukci vztahů mezi řádovými sestrami a trestankyněmi i mezi trestankyněmi navzájem.

Členění práce je velmi přehledné. Po představení kontextu (politického, právního) následuje typologie trestanek. Již tato část má svou velkou hodnotu, neboť poskytuje vhled do složení trestnice – podle národnosti, původu, délky trestů, vyznání, věku atd. Největší hodnotu mají však nejspíše kapitoly 4 a 5, přibližující každodenní svět trestankyň – členění dne, povahu práce a vyučování, náboženskou výchovu, zpěv, ale i hygienu nebo disciplinární tresty.

Práci chápu nejen jako velmi důležitou rekonstrukci životního světa trestanek koncem třicátých let, nýbrž považuji ji zároveň za kvalitní základ dalších badatelských aktivit na tomto poli. Pokud by se autorce v budoucnu podařilo zaměřit se na otázku kontinuit a diskontinuit ve vývoji československého vězeňství ve 20. století, považoval bych to za významný krok ve zkoumání soudobých dějin.

PhDr. Michal P u l l m a n n , PhD.